

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENVETO

TOIMINTAKATE	Tp 2019	Tp 2020	Tp 2021	Ta 2022	Muutos-%	Ta 2023
Hallinto	54 078	18 463	10 689	47 240	4,85	49 530
Varhaiskasvatus	274 168	274 826	309 305	365 551	18,19	432 030
Esiopetus	74 967	72 259	74 816	63 560	-13,03	55 280
Peruskoulu	1 586 783	1 590 330	1 737 169	1 718 250	5,98	1 820 980
Aamu- ja iltapv.toim	9 486	9 773	11 948	34 010	-16,97	28 240
Musiikkikoulutus	11 117	9 449	7 182	4 350	47,13	6 400
Kansalaisopisto ym	27 292	17 084	18 012	18 000	25,00	22 500
Kirjastotoimi	82 673	81 261	94 075	116 040	-0,16	115 860
Kulttuuritoimi	16 044	11 915	13 923	17 070	4,10	17 770
Nuorisotoimi	45 509	33 199	21 591	48 080	5,16	50 560
Liikuntatoimi	36 510	35 451	27 026	39 360	4,12	40 980
Hyvinvointitoimi	0	0	-	2 850	274,04	10 660
YHTEENSÄ	2 340 922	2 372 350	2 325 736	2 478 380	6,96	2 650 910

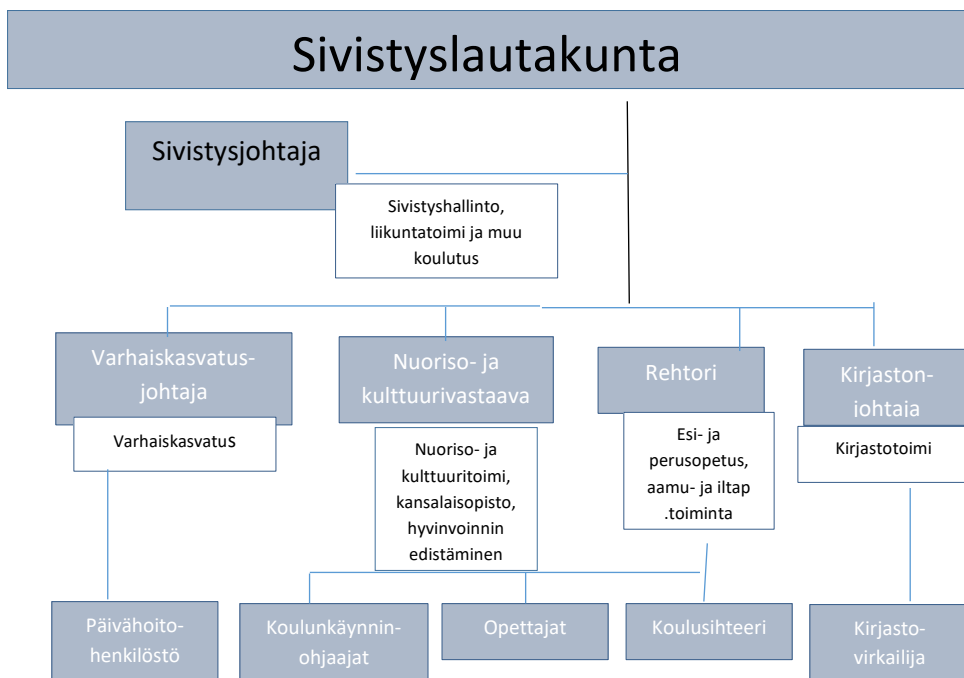
LUVUT OVAT NEGATIIVISIA. ETUMERKKI AIHEUTTAA LASKENTAKAAVAN, JOTEN SE ON JÄTETTY POIS.

030 SIVISTYSLAUTAKUNTA

030	Tp 2019	Tp 2020	Tp 2021	Ta 2022	Ta 2023
Tuotot	184.372	200.101	176.300	135.940	
Kulut	-2.525.294	-2.356.750	-2.548.650	-2.614.320	
Netto	-2.340.922	-2.156.649	-2.372.350	-2.478.380	

Sivistyslautakunnan tavoitteena on tarjota kuntalaisille laadukkaita ja taloudellisesti tuotettuja varhaiskasvatus-, perusopetus-, kulttuuri- ja nuoriso- ja hyvinvointipalveluja sekä luoda edellytykset läpi elämän jatkuvalla oppimiselle, henkiselle kasvulle ja fyysiselle hyvinvoinnille. Perustehtäväänsä lautakunta hoitaa kunnanvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti.

Sivistyslautakunnan vastuualueeseen kuuluvat sivistyshallinto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, muu koulutus, kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet sekä hyvinvointityö.

Sivistystoimen henkilöstöorganisaatio vastuualueineen on edellä olevassa organisaatiokaaviossa. Kunkin tehtäväalueen vastuuhenkilö on tilivelvollinen omasta vastuualueestaan.

Hallinto

Sivistyshallintoon sisältyvät sivistyslautakunta, toimisto, muu toiminta ja yhteistyö sekä ulkopuolista rahoitusta saaneet seudulliset perusopetuksen kehittämisprojektit. Hallinnon tavoitteena on tuottaa ja kehittää kunnan kasvatus-, opetus-, sivistys- ja hyvinvointipalveluja. Sen tehtävänä on palvella kuntalaisia sivistyspalveluihin liittyvissä asioissa sekä valmistella lautakunnan käsittelyyn meneviä asioita ja huolehtia päätösten täytäntöpanosta. Hallinto huolehtii myös seutu- ja sidosryhmäyhteistyöstä sekä koordinoi ulkopuolisella rahoituksella tapahtuvaa perusopetuksen kehittämistoimintaa.

Henkilöstöressurit

Henkilöstö: 40 % sivistysjohtajan tehtäviä on liitetty rehtorin tehtävään ja koulusihteerin tehtävistä 5 % kohdentuu sivistyslautakunnalle.

Toimintamuutos ja hankkeet

Nuorisotoimessa jatkuu kaksi ja varhaiskasvatuksessa yksi hanke. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on haussa yksi hanke vuodelle 2023.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Hallinto seuraa toiminnan toteutumista määrärahojen puitteissa. Ulkopuolista rahoitusta hyödynnetään ja hankehakuja seurataan aktiivisesti. Seudullisen yhteistyön mahdollisuuksia selvitetään aina uusien toimintatapojen suunniteltaessa.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kokoukset	7	7	7
Stipendit ja avustukset €	509	3.000	3.000
Perusop. hankkeet, kpl	6	1	1
Nettokustannukset, €	10.689	47.240	49.530
Nettokust. / asukas	8,15	35,71	37,78

Varhaiskasvatus

Toimintaamme ohjaa varhaiskasvatuslaki vuodelta 2018. Varhaiskasvatuksen vastuualueen tehtävänä on tarjota varhaiskasvatuspaikka kaikille varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille määrääjän puitteissa. Palvelua on lain mukaan tarjottava siinä laajuudessa kuin perheet sitä tarvitsevat eli tarvittaessa myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista. Kannonkoskella varhaiskasvatuksen järjestäminen on keskitetty päiväkotiin. Alle 3 – vuotiaista maksetaan kotihoidontukea niille perheille, jotka eivät käytä varhaiskasvatuspalvelua.

Henkilöstöresurssit

- 2 varhaiskasvatuksen opettajaa
- 3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa
- lastenhoitaja oppisopimusopiskelija 31.8.2023 asti → 1.9.-31.12.2023 määräaikainen lastenhoitaja
- osa-aikainen (55 %) lastenhoitaja valtionavustuksella
- 15 % toimistohenkilö

- varhaiskasvatusjohtaja (työajasta 10h / vko varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviä, lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävät, jotka aiemmin hankittiin ostopalveluna)

Toimintamuutos

Varhaiskasvatuslain vaatimukset henkilöstön mitoituksessa ja lapsen tuen järjestämisessä on otettava huomioon riittävinä henkilöstöresursseina ja poissaoloihin täytyy varautua riittävin sijaisjärjestelyin. Kunnan huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös lasten tuen tarpeisiin pystytään vastaamaan. Lakiin perustuva varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutos 2022 velvoittaa varhaiskasvatuksen tarjoamaan lapselle tämän tarvitsemaa tukea heti tuen tarpeen ilmaantuessa. Lapsen tuki tarkoittaa usein pedagogisen toiminnan muokkaamisen lisäksi olemassa olevien resurssien kohdentamista, ryhmäkoon pienentämistä resursseja lisäämällä tai henkilökohtaisen avustajan palkkaamista. Päiväkodissa on tällä hetkellä kaksi erityisen tuen piirissä olevaa lasta, joista toinen tarvitsee oman hoitajan ja toinen vahvaa, päivittäistä tukea. Tämä on huomioitava henkilöstöresurssissa.

Resurssissa on huomioitava myös varhaiskasvatuksen opettajien suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyö, jolle on virka- ja työehtosopimusten mukaan varattava n. 13 % työajasta. Kannonkoskella tämä on huomioitu siten, että varhaiskasvatusjohtajan työajasta noin 10 viikkotuntia on resursoitu lapsiryhmätyöskentelyyn.

Varhaiskasvatuksen haasteena valtakunnallisesti on kelpoisen työvoiman saaminen ja tämä näkyy jo Kannonkoskellakin. Jotta saamme pidettyä nykyiset työntekijät ja mahdollisesti palkattua myös jatkossa päteviä työntekijöitä, on erityisen tärkeää panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen riittäväillä resurssilla ja hyvällä johtamisella. Pidemmän aikavälin tavoitteena on saada kuntaan riittävästi (varhaiskasvatuslain

mukaan v. 2030 oltava 2/3 henkilöstöstä) kelpoisuusehdot täyttäviä varhaiskasvatuksen opettajia. Se edellyttää kouluttautumisen mahdollistamista myös työn ohessa, mikä on huomioitava sijaisresursseissa.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Päiväkoti Nappula

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista opetuksen, kasvatuksen, ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan päiväkodissa lasten yksilölliset lähtökohdat huomioiden; jokaiselle lapselle tehdään lain velvoittama yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma. Arkea ohjaa 2022 hyväksytty varhaiskasvatussuunnitelma, jossa painottuu vahvasti lasten osallisuus sekä lapsen oikeus hänen tarvitsemaansa tukeen.

Lasten oppimista, kehitystä ja kasvua tuetaan yhteistyössä henkilökunnan, kotien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Varhaiskasvatuksessa pyritään turvallisiin ja pysyviin aikuissuhteisiin yhteisöllisyyttä ja lasten osallisuutta vahvistaen. Henkilöstön ja lasten suhdeluku pidetään asetuksen vaatimalla tasolla. Piispan palveluja pyrimme taas hyödyntämään varmistaen näin monipuolisen liikunnan toteutumisen.

Valtuuston päätöksen velvoittamana koko varhaiskasvatuksen henkilöstö on kouluttautunut Lapset Puheeksi – toimintamallin käyttöön. Toimintamallin avulla pyritään edistämään lapsen suotuisaa kehitystä ja ennaltaehkäisemään esim. lastensuojelun tarvetta. Henkilöstöstämme löytyy myös Lapset puheeksi -kouluttaja.

Lisäksi varhaisen tuen tiimin (neuvolan terveydenhoitaja, puheterapeutti, psykologi, toimintaterapeutti, fysioterapeutti, varhaiserityisopettaja ja

varhaiskasvatusjohtaja) yhteistyö auttaa lasten varhaisen tuen palvelujen suunnittelussa.

Kotihoidontuki

Lasten kotihoidontukea maksetaan niille perheille, jotka eivät käytä kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja. Osittaista hoitorahaa maksetaan alle 3-vuotiaista lapsista sekä koulunsa aloittaneista ykkös- ja kakkosluokkalaisista silloin, kun huoltaja lyhentää työaikaansa lapsen hoidon vuoksi. Vanhempien työllisyystilanne vaikuttaa osaltaan kotihoidontuen käyttöön.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP2021	TA 2022	TA2023
Päiväkoti Nappula			
Kokopäivähoitopäivät	1102	1700	3500
Osapäivähoitopäivät	2744	2300	1100
Hoitopäivät yht./v. (sis.myydyt, tp-hoito)	3846	4100	4600
Lapsia hoidossa ka./kk	27,67	25	32
Nettokustannukset, €	242.738	316.500	383.548
Nettokust. / asukas	185.514	239,23	292,56
Hoitopäivän nettohinta*	63,11	77,20	83,40
Perhepäivähoidon eläkemenoperusteiset kulut			
Lapsia hoidossa /kk	0	0	0
Nettokustannukset, €	9.969,96	9.051	*0
Nettokust. / asukas	7,60	6,84	*0
Kotihoidontuki			
Tukea saavat taloudet	16	13	13
Tukea saavat lapset ka	14	15	15
Nettokustannukset, €	43.560	40.000	35.000
Nettokust. / asukas	33,22	30,51	26,70

* Eläkemenoperusteiset kulut on korvattu eläkemenojen tasausmaksulla, joka jaetaan hallintokuntien kesken suhteessa henkilöstömeneihin.

Esi- ja perusopetus

Kannonkosken koulun vastuualueella ovat esiopetus, perusopetus, aikuisten perusopetus, valmistava opetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Niistä aikuisten perusopetusta ja valmistavaa opetusta järjestetään ainoastaan tarvittaessa.

Esiopetuksen tavoitteena on yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa edistää lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa. Perusopetuksen tavoitteena on yhdessä huoltajien kanssa kasvattaa oppilaista itsenäisiä ja yhteistyökykyisiä nuoria, joilla on tulevaisuuden yhteiskunnassa tarvittavat työelämä- ja tiedonhallintataidot. Valmistavan opetuksen tavoitteena on kehittää suomen kielen ja opiskelun taitoja siten, että oppilas vuoden valmistavan opetuksen jälkeen kykenee avustettuna jatkamaan opiskeluaan yleisopetuksessa. Aikuisten perusopetus tarjoaa mahdollisuuden oppivelvollisuusiän ylittäneille jatkaa opiskelua päättötodistuksen saamiseksi. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lyhentää pienten koululaisten yksinoloaikaa ennen ja jälkeen koulupäivän. Lasten monipuoliseen liikuntaan panostetaan koko opinpolun ajan.

Henkilöstöresurssit

Esi- ja perusopetuksen henkilöstöresurssi on seuraava:

- rehtori (60 %)
- koulusihteeri (55 %)
- esiluokanopettaja (20/23vvt)
- kaksi luokanopettajaa
- kaksi lehtoria
- seitsemän päätoimista tuntiopettajaa
- kaksi sivutoimista tuntiopettajaa
- kaksi erityisopettajaa

- neljä koulunkäynninohjaajaa, jotka kaikki ovat osa-aikaisia ja vakinaisia

Talousarviossa on varauduttu ylläpitämään nykyinen vakinainen henkilöstö. Erityisopetuksen sekä englannin ja ruotsin lehtorin virkaa ei täytetä maaliskuusta 2023 alkaen. Yhdysluokka palaa vuosiluokille 3 – 4.

Tuntikehyksen käyttö

Perusopetuksen tuntikehys jakautuu kevätlukukaudella 2023 seuraavasti:

- perusopetuksen 1 – 9 luokkien opetukseen 238 viikkotuntia
- 1 – 9 luokkien laaja-alaiseen erityisopetukseen 35,5 viikkotuntia
- 1 – 4 luokkien pienluokan erityisopetukseen 16,5 viikkotuntia
- tukiopetukseen 5 viikkotuntia
- kerhotyöhön tuntimäärä tulee kokonaisuudessaan hankkeelta erityistehtäviin 20,8 viikkotuntia

Syyslukukaudelta 2023 vähenee 16 vuosiviikkotuntia erityisopetusta. Sitä korvaa 3 – 4 yhdysluokan aloittaessa vapautuva luokanopetuksen resurssiopettaja.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

TVT-strategia on valmisteilla vuosille 2023 - 2026 ja sen mukaiset koulutus- kulut ja kalustohankinnat on huomioitu talousarviossa ja taloussuunnitelma- kaudella. Luokkien esitystekniikkaa on uusittu paljon aiemmalla strategiakaudella, muuta se on osin vielä päivitysikäistä ja uutta tekniikkaa tarvitaan vuonna 2012 käyttöön otettujen tilalle.

Koulun työryhmistä arkityöryhmä pyrkii järjestämään yhdessä oppilaskunnan kanssa koulun olosuhteita sellaisiksi, että fyysinen ympäristö ja käytänteet tukevat mahdollisimman hyvin kaikkien hyvinvointia.

Tapahtumatyöryhmä suunnittelee vuotuiset tapahtumat, teemaviikot ja koulun ulkopuolisen opetuksen kalenterin. Ryhmän tehtäviin on yhdistetty opetussuunnitelman laaja-alaisten oppimiskokonaisuuksien käytännön toteutuksen suunnittelu sekä yhteistoiminnallisesti kestävä kehityksen tietoisuuden lisääminen.

Eriyisopetuksen ja oppilashuollon käytänteitä, seulontatutkimuksia, ohjeistusta ja vuosikelloa suunnittelee ja toimintaa ohjaa erityisopetuksen työryhmä. Ryhmän vetäjä suunnittelee ohjaajien työjärjestykset ja toimii oppilashuollon rekisterin ylläpitäjänä.

Opetuksellisenä tavoitteena on päästä oppimistulosvertailuissa valtakunnallisesti keskitason yläpuolelle. Tätä mitataan valtakunnallisilla kokeilla. Tavoitteena on, että perusopetuksen päättävien ikäluokasta kaikki saavat perusasteen päättötodistuksen ja lisäksi aloittavat perusasteen jälkeiset opinnot. Toiselle asteelle siirryttäessä on oppilaan tukena etsivä nuorisotyöntekijä sekä oppilaanohjaajan tehtäviin kuuluva tehostettu oppilaanohjaus ja valvontavastuu opintojen jatkumisesta.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA2022	TA 2023
Esiopetus			
Oppilaita kevät/syky	4/9	9/10	8/5
Esiopetuksen tunnit	20	20	20
Nettokustannukset, €	74.816	63.560	55.280
Nettokust. / asukas	57,07	48,04	42,17
Nettokust. /esiopp.	11.510	6.691	8.505
Kotikuntakorvaus 6 v.	4.339	4.546	Saatavissa 12/2022
Perusopetus			
Oppilaita kevät/syky	132/120	119/108	117/108
Perusop. tunnit / viikko	378/370	301/305	311/295
Nettokustannukset, €	1.586.783	1.718.250	1.820.980

Nettokust. / asukas	1.169,33	1.299	1.389
Nettokust. /opp.	11.214	15.139	16.186
Kotikuntakorv. 7-12 v./13-15 v.	6.512/10.419	7.452/11.924	Saatavissa 12/2022
	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Perusop. päättäneet % joista perusasteen jälkeiset opinnot aloittaneet %	100	100	100
	100	100	100
Aamu- ja iltapäivätoiminta			
Oppilaita kevät/syky	9/9	12/10	10/10
Nettokustannukset, €	11.948	34.010	28.240
Nettokust. / asukas	9,11	25,71	21,54

Muut koulutuspalvelut

Muuhun koulutukseen sisältyvät kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminta sekä toisen asteen opiskelijahuollon kustannukset.

MUU KOULUTUS YHTEENSÄ	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Nettokustannukset, €	29.561	24.350	28.900
Nettokust. / asukas	22,36	18,41	22,04

Kansalaisopisto

Saarijärven kansalaisopiston Kannonkosken osasto tarjoaa ensisijaisesti vapaatavoitteista koulutusta ja muuta virike- ja harrastetoimintaa ohjatusti kaikille ikäryhmille Kannonkosken kunnan alueella.

Perusopetu

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 15 % nuoriso- ja kulttuurivastaavan työajasta ja kulttuuritoimen laskennallisesta osuudesta. Palvelu ostetaan Saarijärven kaupungilta. Saarijärven kansalaisopisto maksaa osastonjohtajan 15 % työajan.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kansalaisopistossa on kaikenikäisillä kuntalaisilla mahdollisuus opiskella ja harrastaa monipuolisesti ja edullisesti. Tavoitteena on saada tuotettua annettujen tuntimäärien puitteissa mahdollisimman monipuolista koulutustarjontaa joustavasti ja käyttäjälähtöisesti. Opetusta pyritään tarjoamaan kuntalaisten toivomissa aiheissa ja myös lyhytkursseina. Tuntiopettajina käytetään ensisijaisesti paikallisia ja seudullisia osaajia.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kurssit, koulutukset	31	42	40
Opetustunteja	700	1 000	1 000
Netto-osallistujia/opiskelijoita yhteensä	209	420	400
Nettokustannukset	15.422	18.000	20.000
Nettokust. / op.tunti	22,03	18,00	20,00
Nettokust. / asukas	11,76	13,61	15,26

Musiikkiopisto

Viitasalo-opiston toiminta-ajatuksena on toiminta-alueensa musiikin ja tanssin harrastuksen kehittäminen ja musiikin ja tanssin perusopetuksen antaminen sekä harrastajille että ammattiin aikoville.

Toiminta-alue

Kannonkoski on jäsen Viitasalo-opistossa, jonka isäntäkuntana on Saarijärven kaupunki. Muita toiminta-alueen kuntia ovat Karstula, Kivijärvi ja Kyyjärvi.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Musiikkiopisto vaikuttaa seutukunnan musiikkielämään järjestämällä oppilaskonsertteja ja osallistumalla muihin seutukunnan musiikki- ja kulttuurihankkeisiin. Musiikkiopisto seuraa aikaansa sekä kehittää toimintaansa ja tarjontaansa asiakkaitaan (oppilaat, vanhemmat, kunnat) kuunnellen. Kannonkoskella järjestetään ainakin pianon yksilöopetusta.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Opiskelijat	11	11	11
Opetustunteja	450	460	450
Nettokustannukset, €	7.182	4.350	6.400
Nettokust. / opetustunti	15,96	9,46	14,22
Nettokust. / asukas	5,48	3,29	4,88

Toisen asteen kuraattori- ja psykologipalvelut

Toiseen asteen opiskelijoiden kuraattori- ja psykologipalveluita laskutetaan opiskelijan kotikunnalta. Tähän varataan vuosittain määräraha. Toteuma on ollut nousujohteinen. Vuodelle 2023 esitetään määrärahaksi 2500 euroa, jossa on nousua 25 % vuodesta 2022.

Kirjasto

Kunnan tehtäväksi on kirjastolaissa säädetty yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Yleisen kirjaston tehtävä on tarjota kaikille pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin sekä

- ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
- edistää lukemista ja kirjallisuutta

- tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
- tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä
- edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö:

- 20% kirjastonjohtaja
- 100% kirjastovirkailija
- 15% resurssi kirjastovirkailijan vuosilomien sijaistamiseen

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kirjaston tulevan vuoden talousarvioon vaikuttaa muutama keskeinen tekijä ja tiedossa oleva muutos. Pitkäaikaisen kirjastovirkailijan eläköityminen kesken vuoden tarkoittaa hänen tilalleen rekrytoitavaa henkilöresurssia. Tämän henkilöresurssin lisäksi pitää huomioida kirjastovirkailijan vuosilomien sijaistarve sekä uuden työntekijän perehdyttämiseen tarvittava aika. Kirjaston henkilökunnan vuosilomien sijaistamisen kestävä ratkaiseminen tulee myös pohdittavaksi tulevana vuonna. Kirjaston omatoimea hyödynnetään lomissa mahdollisuuksien mukaan. Kirjastorakennuksen tiedossa oleva rakenteellinen ongelma näkyy talousarvion määrällisissä tavoitteissa ja mittareissa, koska se osaltaan rajoittaa sekä kirjaston hankintoja että toimintaa. Tämän ennakoidaan näkyvän kirjaston tunnusluvuissa pienenä laskuna tulevina vuosina. Yleinen hintatason nousu näkyy myös talousarviossa pienenä nousuna.

Keski-kirjastojen yhteiskimpan osalta yhteistoimintaa jatketaan ennallaan ja hankkeissa suositaan alueellisia yhteishankkeita sekä Keski-kirjastojen yhteiskilpailutuksia, -aineistoja ja -palveluita. Seutukuljetushintoja tarkastetaan vuoden alusta vastaamaan yleistä hintatasoa. Seutukuljetukset kulkevat kahdesti viikossa ja ovat edelleen erittäin edullinen tapa tuoda koko Keski-kirjastojen aineisto kaikkien lainaajien saataville.

Kirjasto-palvelujen saatavuus Kannonkoskella on hyvä omatoimen täydentäessä palvelua. Aineistoa uusitaan määrärahojen puitteissa, asiakaspalautetta ja -toiveita kuunnellaan ja kerätään sekä yhteistyötä

tehdään muiden Keski-kirjastojen kanssa. Keski-kirjastojen yhteistyö mahdollistaa aineistojen monipuolisuuden ja sellaisten aineistojen saannin, joka muutoin tulisi paljon kalliimmaksi. Tästä esimerkkinä käytössä olevista yhteisistä sähköisistä palveluista:

- Ellibs e-kirjat ja e-äänikirjat
- etäkäyttöinen e-aikakausilehtipalvelu
- kotimaiset sanoma- ja paikallislehtipalvelu
- ulkomainen lehtipalvelu Pressreader
- musiikkipalvelu Naxos
- soitinopetuspalvelu Rockway
- mahdollinen elokuvapalvelu

Yhteistyötä tehdään myös päiväkodin, perusopetuksen, kulttuuritoimen, 4H-järjestön ja kunnan muiden toimijoiden kanssa.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Lainat	16 005	20 000	18 000
Lainat / asukas	12,21	15,12	14
Lainan hinta	5,8	5,8	5,8
Lainajat	402	600	450
Kirjastokäynnit	8 436	10 000	9 000
Käynnit / asukas	6,4	7,5	7
Nettokustannukset, €	94 075	116 040	115.860
Nettokust. / asukas	71,75	87,70	88,38

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi

Kunnan kulttuuritoiminnan tavoitteena on tukea kuntalaisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan, sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistäen kaikkien väestöryhmien yhdenvertaista osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuritoiminta edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kulttuuritoiminta luo edellytyksiä myös kunnan elinvoiman kehittymiselle, kulttuuriselle vuorovaikutukselle ja kansainväliselle toiminnalle.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 35 % nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan työajasta, josta 15 % myydään Saarijärven kansalaisopistolle.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kulttuuritoiminnan ytimessä on hyvinvointia edistävä ja osallisuutta tukeva taide- ja kulttuuritoiminta. Kulttuuritoimintaa järjestäessään kunta ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet. Osallistava kulttuuritoiminta kuuntelee kuntalaisia herkällä korvalla ja säännöllisesti. Toimintaa järjestetään usein monialaisessa yhteistyössä mm. 3. sektorin ja kulttuurialan ammattilaisten kanssa tai kuntayhteistyönä.

Kulttuurivastaavan työtehtäviin sisältyvät mm. merkittävien koko kuntaa koskettavien juhlien järjestäminen, kansalaisopiston Kannonkosken osaston johtaminen, kirjaston näyttelytilan näyttelyt, elokuva- ja teatteriesitykset sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaaliminen ja edistäminen. Kotiseutumuseosta ja -arkistosta huolehditaan säännöllisesti. Kunnan taidekokoelmat kootaan kokoelmahallintajärjestelmä SIMOon. Asiaksmääriä seurataan ja palautetta kerätään. Toimintaa kehitetään kuntalaisten toiveiden ja tarpeiden pohjalta. Myös erityisryhmien osallisuutta kulttuuritoiminnassa edistetään mm. tarjoamalla yksityisnäytöksiä elokuvateatterissa.

Kulttuurivastaava toimii järjestöyhteistyön koordinaattorina. Uusi kulttuurikasvatussuunnitelma on hyväksytty syksyllä 2022. Kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen sekä kulttuurialan toimijoiden kanssa ja sisältää

vähimmäisvaatimukset mitä jokaisen kannonkoskisen lapsen ja nuoren tulisi vuosittain kulttuuripalveluina saada. Osallisuusohjelman ja kulttuurihyvinvointisuunnitelman laatiminen on aloitettu vuoden 2022 aikana.

Toimintamuutos

Vuoden 2023 aikana pyritään kehittämään erityisesti myös POP UP-tyyppistä; kertaluonteista ja järjestöihin sitoutumatonta vapaaehtoistoimintaa. Luodaan kulttuurikasvatussuunnitelmaan vuosikello sekä viimeistellään kulttuurihyvinvointisuunnitelma ja osallisuusohjelma. Kustannusten korotukset kuljetusten ja kulttuurin ostopalveluiden osalta näkyvät myös kulttuuritoimen talousarviossa kohonneina kuluerinä.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Näyttelyt	8	4	4
Juhlat	1	2	2
Retket ja tapahtumat	12	8	8
Elokuvat / katsojat	23 /209	15/150	15/150
Hankkeet	0	0	0
Nettokustannukset, €	13.923	17 070	17 500
Nettokust. / asukas	10,62	12,90	13,35

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi jaetaan koulunuorisotyöhön ja vapaa-ajalla nuorten kanssa tehtävään nuorisotyöhön. Koulunuorisotyö on ennaltaehkäisevää, nuorten tarpeista lähtevää työtä, jonka tavoitteena on parantaa kouluviihtyvyyttä ja oppilaiden opiskelumotivaatiota sekä edistää nuoren ja koko koulu yhteisön hyvinvointia. Työmuotoja ovat yksilö-, luokka- ja pienryhmätyöskentely, muu yhteisöllinen työ koulussa sekä yhteistyö huoltajien kanssa. Käytännössä koulunuorisotyö voi olla välituntitoimintaa, kutsuryhmiä, kasvatuksellisia ja ennaltaehkäiseviä oppitunteja, tapahtumia, sekä muuta

koulujen tarpeiden mukaista, yhdessä sovittua toimintaa. Oppituntien teemoja voivat olla esim. päihdekasvatus, kiusaamisen ennaltaehkäisy, sosiaalinen media, yrittäjäyyskasvatus, kulttuurikasvatus, osallisuus sekä kesätöiden hakeminen. Myös luokan ryhmätykseen liittyvät toiminnot kuten Kutosleiri ovat osa koulunuorisotyön kenttää.

Nuorisovastaava koordinoi ja ohjaa lasten ja nuorten vapaa-ajalla tapahtuvia ryhmätoimintoja kuten kerhot, retket, leiri, työpajat, kurssit ja tapahtumat, sekä niihin liittyviä hankkeita. Nuokkarin avoimet ovet -toiminta on osa kunnan nuorisotoimintaa. Crazy Action -illat järjestetään yhteistyössä mm. Suomenselän 4H-yhdistyksen kanssa. Klubi-illat ja nuorten kesätyöllistäminen ostetaan Suomenselän 4H-yhdistyksestä. Vuosittain laaditaan yhteinen harrastekalenteri. Nuorisotoimi päivittää virtuaalista Harrastuspassia, jonka avulla nuoret voivat löytää harrastuksen ja harrastusten järjestäjät nuoret. Digitaalista nuorisotyötä kehitetään.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Kannonkosken nuorisotoimelle 35.000 euroa Kannonkosken koulun oppilaiden harrastamisen edistämiseen lukuvuodelle 2022-2023. Hankkeen omavastuuosuus koostuu nuorisovastaavan työpanoksesta hankkeelle, joka osoitetaan työajanseurannalla. Avustuksen turvin tarjotaan entistä laajemmin kerhotoimintaa luokille 1-9. Huomattavaa on, että hankkeen toimenpiteisiin on kirjattu ns. etsivä harrastustoiminta, jossa kartoitetaan harrastusten ulkopuolelle jääviä lapsia / nuoria ja tuetaan heitä harrastusten piiriin.

Lasten ja nuorten vaikuttajakanavia ovat Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti. Nuorisovastaavan rooli on valmennuksellinen, johon sisältyy ryhmien ohjaaminen, sekä toiminnan kuten esim. tapahtumien järjestämisen mahdollistaminen ja tukeminen. Nuorisovastaava toteuttaa lasten ja nuorten vaalit yhteistyössä koulun kanssa sekä joka 3. vuosi pehmoleluvaalit yhteistyössä koulun ja kirjaston kanssa.

Nuorisovastaava osallistuu koulun OHR-ryhmän sekä tapahtuma-, ruokakasvatus- ja liikenneturvallisuustyöryhmien toimintaan, sekä resurssien mukaan myös koulun teemapäiviin ja tapahtumiin.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 50% nuoriso-, kulttuuri ja hyvinvointivastaavan työajasta. Muutos aiempaan vuoteen – 10 %. Työajasta siirretty 10 % hyvinvoinnin edistämisen työtehtäviin. Verkostoyhteistyö koulun, oppilashuoltotyöryhmän, etsivän nuorisotyöntekijän, 4H:n, kirjaston ja seudullisten toimijoiden kanssa on oleellista. Etsivä nuorisotyö ostetaan Karstulan kunnalta.

Toimintamuutos

1. Haetaan vuosille 2023-2024 avustusta koulunuorisotyön edistämiseen ja koulunuorisotyöntekijän palkkaamiseen. Hankkeen omavastuuosuus on 3.600 euroa / vuosi eli 7.200 euroa / hankeajaksi 2 vuotta. Omavastuuosuus on kirjattu nuorisotoimen kuluihin yhden vuoden osalta. Vuosi 2024 kirjataan seuraavan vuoden talousarvioon, mikäli avustus on meille myönnetty. Mikäli avustusta ei saada, omavastuuosuuteen varattu budjetti jätetään vuodelta 2023 käyttämättä.
2. Nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan työajasta siirretään 10 % nuorisotoimelta hyvinvoinnin edistämiseen. Kokonaistyöaika jakautuu seuraavasti: nuorisotoimi 50 % (aiemmin 60 %), Hyvinvoinnin edistäminen 15 % (aiemmin 5 %), Kulttuuritoimi 35 %, josta 15 % myydään kansalaisopistolle.
3. Vuoden 2023 aikana otetaan käyttöön maksuton NuoDo nuorisotoiminnan tilastointijärjestelmä. Tilastoinnin avulla voidaan seurata ja arvioida entistä tarkemmin nuorisotoiminnan tarpeita ja kehittymistä.
4. Taloudellisesta näkökulmasta erityistä huomioitavaa vuodelle 2023 on kulujen kehittyminen yleisestä taloustilanteesta johtuen. Erityisesti kuljetusmajoitus ja elintarvikekustannukset ovat kohonneet. Korotuspaineet näkyvät myös talousarviossa nuorisotoimen menokohdissa.
5. Paikallinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto NOPPA yhdistyy Kyyjärven ja Kivijärven verkostojen kanssa. Uuden verkoston nimi on Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Lapsia ja nuoria kuullaan säännöllisesti ja toimintaa kehitetään heidän toiveidensa ja tarpeidensa pohjalta. Nuorisotoimen toiminta on

suunnitelmallista ja tavoitteellista. Kaikkia nuorisotoimen palveluja seurataan, arvioidaan ja kehitetään sekä asiakasmäärien, että kerätyn palautteen pohjalta. Toiminnan ytimessä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen, sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti ja monipuolisesti eri toimijoiden kanssa.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kerhot, kevät/syksy	9 / 24	10 / 10	10/10
Retket	2	2	2
Leirit	9	4	4
Tapahtumat	8	4	4
Kurssit, työpajat	-	2	2
Lasten ja nuorten osallisuuskanavat/ tapaamiset	3 / 10	3 / 79	3 / 79
Avoin toiminta iltoja (nuokkari, Crazy Action, klubit, muut) / osallistujia	51	46 / 432	46 / 430
Hallinnoitavat hankkeet	2	1	2
Alle 29 v.määrä	282	290	282
Nettokustannukset, €	21.591	48 080	
Nettokust. / asukas	16,47	36,34	
Nettokust. / alle 29-v.	76,56	165,79	

Liikuntatoimi (liikuntapalvelut ja liikuntapaikat)

Liikuntatoimen tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden edistäminen. Tavoitteena on kannonkoskelaisten liikuntaharrastuksen lisääminen, liikuntamahdollisuuksien esiintuominen, valistustyö ja liikuntaryhmien ohjaaminen. Liikuntaneuvontaa tarjotaan kunnantalolla noin kerran kuussa sekä ajanvarauksella.

Henkilöstöresurssit

Liikuntatoimen palvelut ostetaan Piispalasta ja liikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi. Aluehallintovirastolta haetaan avustusta vuodelle 2023 liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen. Hanketyöntekijä työskentelee osin Piispalassa ja osin esimerkiksi koululla ja kunnan tapahtumissa.

Toimintamuutos

Mikäli uutta hankerahoitusta liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen saadaan, siirtyy talousarvioon lasketuista kustannuksista osa hankkeen kuluiksi. Talousarvioon varattu määräraha toimii siten hankkeen omavastuuosuutena kunnan osalta. Omavastuuosuus on 20 % hankkeen kokonaiskuluista ja omavastuuosuudesta 60 % kustantaa liikuntatoimi ja 40 % Piispala.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kannonkosken liikuntaohjelman toteutusta jatketaan edelleen.

Piispalan palvelupaketin, jonka vuotuinen arvo on ollut 60.000 euroa vuodesta 2019, liikuntapalvelujen osuutta seurataan ja tavoitteena on, että kuntalaisille tarjottavien palveluiden osuus on siitä vähintään puolet. Piispalan liikuntapalveluita hyödyntävät palvelupaketin kautta myös varhaiskasvatus, perusopetus ja kunnan tyky-toiminta.

Kansalaisopistolla on edelleen iso rooli liikuntaryhmien toteutuksessa. Lasten ja nuorten liikuntapalveluja toteutetaan myös Harrastamisen Suomen mallin ja AVI:n rahoituksen mukaisessa kerho- ja leiritoiminnassa.

Vuoden 2023 aikana kehitetään erityisesti luontoliikuntaa ja välituntiliikuntaa.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kampanjat ja tapahtumat	3	3	3

Edustukset (mm. viestit)	0	1	1
Palv.paketin liikuntapalvelut kuntalaisille	15.638	30 000	30 000
Nettokustannukset, €	27.026	39360	
Nettokust. / asukas	20,61	29,75	

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin määrittelee osin kuntaan kertyvän valtionavun - tehdyn hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. HYTE-kerroin otetaan käyttöön 2023.

Henkilöstöresurssit

15 % nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan kokonaistyöajasta

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

Hyvinvoinnin edistämistyöhön kuuluvat mm. osallisuuden edistäminen, ennaltaehkäisevä päihdetyö, lähisuhdeväkivallan ehkäisy, mielenterveyden edistäminen, tunne- ja vuorovaikutustaidot, ruokakasvatus, vapaaehtoistoiminnan edistäminen, kampanjoita ja tapahtumia.

EPT eli ennaltaehkäisevän päihdetyön työryhmä on koottu ja yhteyshenkilönä toimii nuoriso- ja kulttuurivastaava. Ennaltaehkäisevä päihdetyö perustuu faktoihin ja koskee kaikkia kuntalaisia. Ajantasainen tietojohtaminen edellyttää yhteistyötä viranomaisten ja päihdealantoimijoiden kanssa mm webinaarien ja koulutusten kautta. Kannonkoskelle laaditaan oma suunnitelma päihteiden käytön ja käyttökokeilujen ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi. Koulun henkilöstöä opastetaan varhaiseen tunnistamiseen ja tuen tarjoamiseen. Mahdollistetaan sekä oppilaiden, että huoltajien osallistuminen. Käytännön työ voi lisäksi olla luokkiin jalkautumista, kampanjoita, teemapäiviä, vanhempainiltoja, infoja ym. Ennaltaehkäisevä päihdetyö kulkee rinnakkain mielenterveyttä edistävän työn kanssa.

Viimeistellään keväällä 2023 kulttuurihyvinvointisuunnitelma, sekä osallisuusohjelma ja juurrutetaan ne osaksi kunnan toimintoja. Nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaava toimii osallisuusvastaavana. Verkostomainen yhteistyö on osallisuuden edistämisen voimavara. Vahva osallisuudenkokemus lisää sekä yksilön että yhteisöllistä hyvinvointia parantaen paikallista elinvoimaa ja ilmapiiriä.

Hyvinvoinnin edistämiseen sisältyvät liikuntapalvelut ostetaan Piispalasta.

Toimintamuutos

1. Kulukohtaan koulutukset on varattu 3.000 euroa Hätäensiavun kouluttajakoulutuksiin. Nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaava osallistuu kouluttajakoulutukseen ja voi tämän jälkeen järjestää Hätä EA koulutuksia Kannonkosken kunnassa. Tämä mahdollistaa Hätä EA koulutusten järjestämisen nykyistä joustavammin ja nopeammin huomioiden henkilöstön tarpeet. Aiemmin koulutukset on järjestänyt ulkopuolinen kouluttaja, jonka koulutuskustannukset ovat olleet noin 1000 euroa / koulutus. Nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaava sitoutuu järjestämään 3 vuoden aikana vähintään 3 koulutusta Kannonkosken kunnalle koulutusta vastaan. Palvelua voidaan myydä myös ulkopuolisille tahoille, jolloin kunta laskuttaa asiakkaat ja nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaava toimii omalla työajallaan. Kouluttajakoulutus on voimassa 3 vuotta.
2. Haettu Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta avustusta Luontohyvinvoinnin edistämiseen. Päätökset tulevat tammikuussa 2023. Hankkeen omavastuuosuus koostuu nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan työajasta. Ei muuta euromääräistä omavastuuosuutta.

Hyvinvoinnin edistämisen paikalliset suunnitelmat, Kannonkoski

Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus (päivitys vuosittain)
 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (päivitys vuosittain)
 Tehostetun nuorisotyönsuunnitelma (uusi)
 Lasten ja nuorten paikallinen terveystuellaohjelma, Kannonkoski (luodaan Liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeessa 2022 – päivitys vuosittain)

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (uusi)
 Väkivallan ehkäisyn toimintamalli ja palvelupolku (uusi)
 Osallisuusohjelma (viimeistely 2023)
 Kulttuurihyvinvointisuunnitelma (viimeistely 2023)
 Kulttuurikasvatussuunnitelma (laadittu 2022 - päivitys vuosittain)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kumppanuuspöytä, kokoukset / tapahtumat	-	3 / 2	3 / 2
Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoukset	-	3	2
Ennaltaehkäisevä päihdetyö, työryhmän kokoukset / tapahtumat, kampanjat, tietoiskut	-	2 / 4	2 / 4
Liikenneturvallisuustyöryhmä, tapaamiset / tapahtumat, infot	-	2 / 2	2 / 2
Ravinto- ja ruokakasvatus - työryhmätapaamisia / tapahtumia	-	4 / 4	3 / 3
Vapaaehtoistoimijoiden kiitoskahvit -tapahtuma		1	2
Pyöräilytapahtuma	-	1	1
Yksittäisiä tapahtumia, kampanjoita ja infoja teemalla hyvinvointi, terveys ja turvallisuus (luontoliikunta, aivoliikunta, muisti, kaatumisen ehkäiseminen, mielenterveyden edistäminen, vanhusten viikko, luonto, tanssi ym.)	-	2	2 (mikäli THL:n avustus saadaan, tavoitteena vähintään 8 luontoon liittyvää tapahtumaa / kampanjaa)
Kirjaston lainattavat liikuntavälineet	-	säännöllinen tarkastus ja huolto	säännöllinen tarkastus ja huolto
Nettokustannukset, €	-	2850	10 660
Nettokust. / asukas, €			8,13